

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی خاوران

معاونت پژوهش

استان: سیستان و بلوچستان، شهر: زاهدان، مدرسه علمیه تخصصی حضرت نرجس (سلام الله علیها) زاهدان

عنوان

آثار تربیتی تغافل از منظر آیات و روایات

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین علیرضا بی نیاز

محقق

فاطمه نجاری

سال تدوین

پائیز ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

سپاس و ستایش خدای جلّ و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما باز کرد و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بنده‌ی ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

تقدیم

ای صاحب یوم الفتح و ناشر رایہ الہدی،
به نام مولایم و به عشق او آغاز می کنم و از عمق دل آرزو دارم که دل، قلب، فکر
و اندیشه ام در این راه، همراهم باشند.
آنچه در محتوای این تحقیق قرار گرفته را با جان و دل به صاحب جان امام عصر «عجل الله تعالی
فرجه الشریف» تقدیم می دارم، باشد که نظر لطف ایشان شامل حال ما شود.

تقدیر و تشکر

- از خداوند سبحان که به بنده‌ی حقیر توفیق انجام و اتمام این پژوهش را عنایت فرمود.

- از تمامی اساتید، دوستان و خانواده‌ام که در دوران تحصیلی مرا حمایت کرده اند.

- از استاد راهنمای گرامی جناب حجه الاسلام و المسلمین حاج آقا بی نیاز بسیار سپاسگزارم که در کمال سعه‌ی صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده گرفتند؛ زیرا بدون راهنمایی های ایشان تأمین این پایان نامه بسیار مشکل بود.

۳۲) طالقانی، سید محمود، پرتوی از قرآن، چاپ چهارم، تهران: انتشارات شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۲.

۳۳) طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، مترجم محمدباقر موسوی همدانی، چاپ پنجم، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۷.

۳۴) طبرسی، حسن بن فضل؛ موسوی، سید حبیب الله، مکارم الاخلاق، چاپ دوم، قم: حبیب، ۱۳۸۶.

۳۵) عبداللهی، مهدی؛ بینش، عبدالحسین، اخلاق مدیریت و فرماندهی، تهران: زمزم هدایت وابسته به پژوهشکده علوم اسلامی امام صادق (ع)، ۱۳۹۱.

۳۶) فرجاد، محمدحسین، آسیب شناسی اجتماعی، تهران: بدر، ۱۳۶۳.

۳۷) فلسفی، محمدتقی، کودک از نظر وراثت و تربیت، تهران: هیئت نشر معارف اسلامی، ۱۳۴۳.

۳۸) فیض کاشانی، محمدبن شاه مرتضی، تفسیر الصافی، مترجم عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، چاپ اول، قم: دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۸۵.

۳۹) قرائتی، محسن، تفسیر نور، چاپ یازدهم، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۸۳.

۴۰) قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، چاپ ششم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱.

۴۱) قضاعی، محمد بن سلامه، شهاب الاخبار، مترجم حمید فرخیان، چاپ چهارم، تهران: موسسه فرهنگی دارالحديث، ۱۳۹۳.

۴۲) قنادان، منصور، جامعه شناسی مفاهیم کلیدی، تهران: آوای نور، ۱۳۷۵.

۴۳) محمدی اشتهاردی، محمد، عفو و بزرگواری در سیره ی پیشوایان، مجله ی پاسدار اسلام، شماره ۲۸۴، ۱۳۸۴.

۴۴) محمدی ری شهری، محمد، عدل در جهان بینی توحید، چاپ اول، قم: یاسر، ۱۳۵۸.

۴۵) _____، میزان الحکمه، مترجم حمیدرضا شیخی، سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ۱۳۹۳.

۴۶) محمدی نیا، اسدالله، آنچه باید یک زن بداند، چاپ نهم، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی صاحب الزمان، (عج)، ۱۳۸۰.

۴۷) مدرسی، سید محمدتقی، تفسیر هدایت، گروه مترجمان، چاپ اول، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.

۴۸) مدیرشانه‌چی، کاظم، علم الحديث و درایه الحديث، چاپ چهاردهم، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۸.

۴۹) مصباح یزدی، محمدتقی، اخلاق در قرآن، چاپ دوازدهم، تهران: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۴۰۱.

۵۰) _____، اخلاق و عرفان اسلامی، مجله معرفت، ۱۳۸۹ ش، شماره ۷۸.

۵۱) _____، به سوی خودسازی، چاپ چهارم، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴.

۵۲) مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، چاپ هفتم، تهران: صدرا، ۱۳۷۶.

۵۳) _____، نهضت‌های اسلامی در صد ساله اخیر، چاپ دوازدهم، تهران: صدرا، سال ۱۳۶۸.

۵۴) مکارم شیرازی، ناصر، اخلاق در قرآن، چاپ اول، قم: انتشارات امام علی (ع)، ۱۳۸۷.

۵۵) _____، انوار هدایت، قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۹۰.

۵۶) _____، پیام امام امیر المومنین علیه السلام، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۰.

۵۷) _____، تفسیر نمونه، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.

۵۸) _____، دائرة المعارف فقه مقارن، چاپ اول، تهران: امام علی بن ابیطالب (ع)، ۱۳۸۵.

۵۹) _____؛ سبحانی تبریزی، جعفر، پاسخ به پرسش‌های مذهبی، چاپ سوم، تهران: نسل جوان، ۱۳۸۹.

۶۰) موسوی خمینی، روح الله، صحیفه امام، چاپ چهارم، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۸۵.

۶۱) موسوی لاری، سید مجتبی، بررسی مشکلات اخلاقی و روانی، چاپ دوازدهم، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۹۱.

۶۲) نصر، سیدحسین، دین و نظم طبیعت، مترجم انشاءالله رحمتی، چاپ ششم، تهران: نشر نی، ۱۳۹۶.

۶۳) هفدهمین برنامه از سلسله برنامه‌های چشمه معرفت از شبکه دوم سیما، ۹ اردیبهشت ۱۴۰۳.

۶۴) پتر ورسلی، جامعه شناسی مدرن، ترجمه حسن پویان، چاپ اول، انتشارات چاپخش، ۱۳۷۳.

ب) منابع عربی

- ۱) ابن ابی الحديد، عبدالحمید بن هبه الله، شرح نهج البلاغه، چاپ اول، قم: مكتبة آيت الله المرعشي النجفي (ره)، ۱۴۰۴.
- ۲) ابن بابويه، محمد بن علی، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال، الطبعة الثانية، قم: منشورات شریف الرضی، ۱۳۶۴.
- ۳) ابن جوزی، یوسف بن قزاوغلی، تذکره الخواص، چاپ اول، تهران: ذوی القربی، ۱۳۸۵.
- ۴) ابن شعبه حرانی، حسن بن علی، تحف العقول، قم: جامعه مدرسین، قم: ۱۴۰۴.
- ۵) ابن فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، محقق عبدالسلام محمد هارون، چاپ اول، قم: مرکز نشر مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۴.
- ۶) ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، چاپ سوم، بیروت: انتشارات دارصادر، ۱۴۱۴.
- ۷) تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم، محقق و مصحح: رجائی، سید مهدی، قم: دار الکتاب الإسلامی، قم، چاپ دوم، ۱۴۱۰.
- ۸) جلال الدین سیوطی، الدر المنثور، مکتبه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۴.
- ۹) حرعاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام لاحیاء التراث، بی تا.
- ۱۰) حمزای، محمدرشاد، اعمال مجمع اللغة العربیه بالقاهره، بیروت: دارالغرب الاسلامی، ۱۹۸۸.
- ۱۱) راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، چاپ چهارم، تهران: مرتضوی، ۱۳۸۸.
- ۱۲) شریف قریشی، باقر، النظام التربوی فی الاسلام، چاپ اول، تهران: مهر امیرالمومنین، ۱۳۸۵.
- ۱۳) طبرسی، فضل بن محمد، مجمع البیان، تالیف محمد بیستونی، چاپ سوم، تهران: ناصر خسرو، ۱۳۷۲.
- ۱۴) طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، تهران: مرتضوی، ۱۴۰۸.
- ۱۵) طبیب، سید عبدالحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، چاپ دوم، تهران: انتشارات اسلام، ۱۳۷۸.
- ۱۶) عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، تفسیر نورالثقلین، چاپ چهارم، قم: مؤسسه اسماعیلیان، ۱۴۱۲.

- ۱۷) فخر رازی، محمد بن عمر، مفاتیح الغیب، چاپ سوم، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۲۰.
- ۱۸) فیومی، احمد بن محمد، مصباح المنیر، چاپ اول، تهران: طلیعه نور، ۱۳۹۶.
- ۱۹) کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، چاپ اول، قم: دارالحديث، ۱۳۸۷.
- ۲۰) لیشی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ (لیشی)، محقق: حسنی بیرجندی، حسین، قم: دار الحديث، ۱۳۷۶.
- ۲۱) متقی هندی، علی بن حسام الدین، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، محقق بکری حیانی، چاپ پنجم، موسسه الرساله، ۱۴۰۱.
- ۲۲) مجلسی، محمد باقر، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، مصحح: رسولی محلاتی، سید هاشم، تهران: دار الکتب الإسلامیة، ۱۴۰۴.
- ۲۳) _____، بحار الانوار، چاپ دوم، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۰۳.
- ۲۴) مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۶۰.
- ۲۵) مفید، محمد بن محمد بن النعمان، الأمالی، قم: جامعه مدرسین قم، ۱۴۰۳.
- ۲۶) منتصر، عبدالحلیم، المعجم الوسیط، قاهره: نرم افزار مکتب الشروق الدولیه، الطبعة الرابعة، ۲۰۰۴.
- ۲۷) نراقی، احمد، معراج السعاده، تهران: حوزه‌ی علمیه‌ی اسلامی، ۱۳۴۸.
- ۲۸) نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، بیروت: مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۰۸.
- ۲۹) واسطی زبیدی، محب الدین سید محمد مرتضی، تاج العروس من جواهر القاموس، محقق و مصحح: شیر، علی، چاپ اول، بیروت: دار الفكر للطباعة و النشر و التوزیع، ۱۴۱۴.
- ۳۰) وطواط، رشید الدین؛ جاحظ، عمرو بن بحر، مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابی طالب، چاپ سوم، قم: بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۸۶.

ج) مقالات و پایان نامه ها

- ۱) مجله پاسدار اسلام، تجمل گرایی و آفات آن، ۱۳۸۰ و ۱۳۷۸.
- ۲) انصاری، مرضیه؛ یوسفی نجف آبادی، کوثر؛ نقش تغافل در تحکیم روابط زوجین، پژوهش-های اسلامی جنسیت و خانواده، سال سوم، شماره چهارم، بهار و تابستان ۱۳۹۹.

۳) خطیب، سید مهدی، رابطه‌ی بین سبک زندگی مذهبی و سلامت روانی با توجه به مؤلفه‌های شخصیتی نامه، پایان کارشناسی ارشد، روانشناسی، قم: مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۰.

۴) خلیلی تیرتاشیف، نصرالله، معیار تشخیص نیازهای واقعی انسان از نیازهای کاذب از دیدگاه اسلام، مجله معرفت، شماره ۷۵، ۱۳۸۹.

(د) منابع انگلیسی

۱) Pages ۲۰۱۹ April , ۴ Issue , ۳۸ Journal, Volume "Health Psychology. ۲۹۸-۲۹۰

(ه) سایت‌ها

۱) حسینی خامنه‌ای، سید علی، مصاحبه در پایان بازدید از نمایشگاه کتاب، ۲۶/۲/۱۳۷۴، <https://farsi.khamenei.ir>

۲) حسینی خامنه‌ای، سید علی، بیانات در دیدار معلمان و اساتید دانشگاه‌های خراسان شمالی، ۲۰/۷/۱۳۹۱، <https://farsi.khamenei.ir>

۳) حسینی خامنه‌ای، سید علی، بیانات در دیدار جمعی از معلمان و کارگران، ۹/۲/۱۳۷۱، <https://farsi.khamenei.ir>

۴) حسینی خامنه‌ای، سید علی، حدیث ولایت، بیانات، ۰۲ / ۱۲ / ۱۳۷۱، <https://farsi.khamenei.ir>

۵) حسینی خامنه‌ای، سید علی، سخنرانی در جمع فضلا و طلاب و روحانیون مشهد، ۰۴ / ۰۱ / ۱۳۶۹، <https://farsi.khamenei.ir>

۶) حسینی خامنه‌ای، سید علی، حدیث ولایت، مکتوبات، سال ۱۳۸۷، <https://farsi.khamenei.ir>